

כל המשפחה מחוברת סביב הזרף של אבא

מסרים מהדף היומי / פרשת בלק תשפ"ג

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

מחפש שיעור או חברותא מתאימה?
מעוניין להתחבר לקהילה בסביבה שלך?
לברור רכז 'חלקי בקהילת' באזורך:
052-7600080

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף מ"ו.

"והא דלא קטלינהו, משום קדושת השם"

יהושע וישראל נכנסים לארץ ישראל וחבורת אנשים בנעליים בלות, עם לחם עבש מופיעה מאי שם וסיפורם בפייהם: מארץ רחוקה באו כדי לברות ברית עם העם הנבחר, עם ישראל כורת עמם ברית ושבועה, אך לאחר ימים ספורים מתגלה התרמית: האנשים הינם גבעונים מבני ארץ כנען, שהוליכו את עם ישראל שולל.

הגמרא השבוע מסבירה שלמרות שעם ישראל לא היה מחויב לשובעה כזו שנאמרה בטעות, לא הרגום, שלא לגרום לחילול ה', שלא ייראה שעם ישראל מפר את שבועתו.

הרי לנו התנהגויות שאף שהן מותרות מצד הדין, אסורות הן מצד חילול ה'.

רבה של יבנה, הרב אברהם קרויזר, הגיע ללשכתו, וגילה ציבור ממתנינים עוד לפני שהחל זמן קבלת הקהל, התברר שמישהו החליף את השלט של זמני קבלת הקהל והקדים בטעות את הזמן במחצית השעה, הרב פתח את חדרו והחל בקבלת קהל "יכל הרב להודיע לציבור על הטעות ולבקשם שימתינו מעט בכדי שינוח מהדרך" טען אח"כ העוזר "חלילה" השיב הרב "יש מהם שלא יאמינו ויהרהרו על כך שרבנים מזלזלים בציבור, חילול ה'!".

איך זה קשור אלינו?

יש ואדם נקלע לסיטואציה שכזו, התור שלו נעקף, המקום שלו נתפס; אך אם יתעקש יגרום לכך שיהיה מי שיסבור ששומרי התורה אינם ישרים, מוטל עליו לוותר ולא לגרום חלילה לחילול ה'.

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף מ"ה.

"אין פודין את השבויין יותר על כדי דמיהן מפני תיקון העולם"

במשנה השבוע נפסק שאסור לפדות שבוי במחיר מופקע, מאחר שפעולה כזו תגרום לשובים להתאמץ לשובות יהודים אחרים.

לעזור לאחד על חשבון האחר, זהו לא חסד שהתורה דורשת מאיתנו, אדרבה, יש בזה גם איסור.

הרבי האמרי אמת' שאל פעם: החסידה נקראת 'חסידה' על שם שהיא עושה חסד עם חברותיה. לעומת זאת לעכבר הגמרא קוראת רשע, ולמה? משום שכשהעכבר רואה אוצר של תבואה הוא אינו מסתפק באכילתו, אלא 'מזמין' גם חברים... שניהם דואגים לאחרים, האחת 'חסידה' והאחר 'רשע', מדוע? והשיב: החסידה טורחת להשיג מזון משלה וממנו היא נותנת לאחרים, זוהי מידת חסידות, ואילו העכבר, גם הוא דואג לחבריו, אבל על חשבון השני... זוהי רשעות, לא חסידות.

איך זה קשור אלינו?

עזרה לאחר היא מהערכים הנעלים ביותר, אך גם היא נדחית מפני גרימת נזק לאדם שלישי, שום מטרה אינה מקדשת את האמצעים.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף מ"ה.

"לאו עכברא גנב אלא חורא גנב"

הלכה היא שאסור למכור עבד שגר בארץ ישראל לאדם הדר בחוץ לארץ, ואם מכר? בגמרא השבוע מבואר שקנסו חכמים שהעבד יוצא לחירות.

מיהו הנקנס? מפתיע, אך דווקא הקונה שמאבד את כספו - שכן המוכר אינו צריך להשיב לו את הכסף, ולמה? עונה על כך הגמרא: לא העכבר הגנב, אלא החור כלומר: כפי שעכבר אינו גונב אם אין לו חור, כך לולי הקונה לא היה העבד נמכר. בכך הקונה אחראי לעבירה, והוא הנקנס.

לפעמים השותפות לעבירה חמורה מהעבירה עצמה. דוגמא בולטת לכך היא קבלת לשון הרע, אם היה יודע המספר שאיש לא יקשיב לסיפורו, לא היה מספר כמוכן. אף כאן מוטלת האחריות העיקרית על השומע.

המדרש (ויק"ר פרשה ו) מספר על מלך שעלה על כס המלכות במדינה שבה פשתה מכת הגניבות, המלך בחכמתו הורה להעמיד לדין דווקא את אלו... קונים מהגנבים, העם כולו לעג בסתר ליבו למלך, אך לאחר זמן כשפסקה לחלוטין מכת הגניבות, נוכחו כולם בצדקתו של המלך, גם כאן הסתבר שהאשמים העיקריים בגניבות היו הקונים ולא הגנבים עצמם.

איך זה קשור אלינו?

כשאנו נכשלים בשמיעת לשון הרע אנו אחראים בעצם גם לסיפורו, להמשך הפצתו, ולבושתו של הקרוב. ככל שנתרחק מכך, נגרום שפחות סיפורים רעים יסופרו, פחות לכבות יכאבו.